

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za I kvartal 2021. godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za I kvartal 2021. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u I kvartalu 2021. godine iznosio je 865,0 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 917,4 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u I kvartalu 2021. godine iznosila je -6,4%.

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

	IQ 2021 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	865,0
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	858,6
Stopa nominalnog rasta, %	-5,7
Stopa realnog rasta, %	-6,4

Grafik 1: Realne stope rasta za IQ 2021, u %

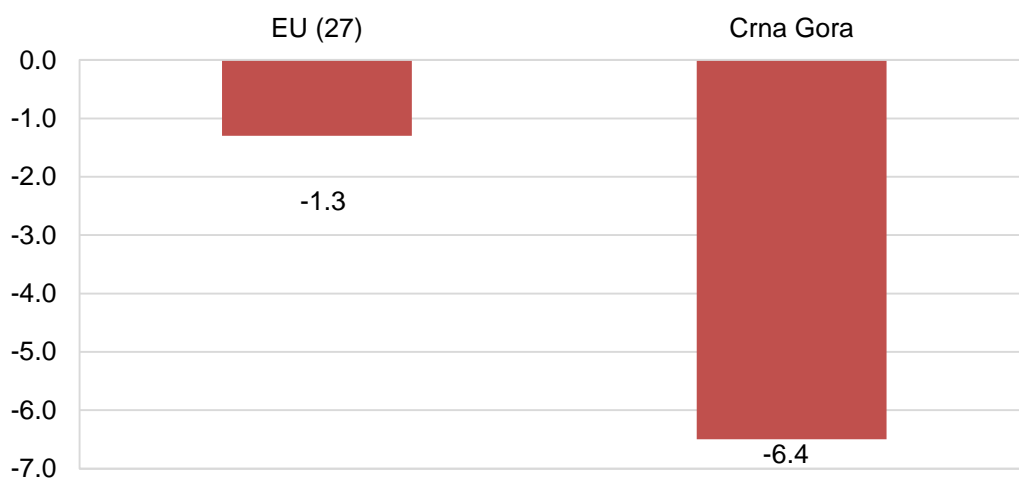

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2020 (p)	IQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 006 171	928 057
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	807 504	746 521
1.2	1.2 Potrošnja države	198 666	181 536
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	281 468	231 224
3	3 Promjene u zalihama	15 460	-28 967
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-385 702	-265 306
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	273 542	266 626
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	659 244	531 933
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	917 397	865 007

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ 2020 (p)	IQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	109,7	107,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	88,0	86,3
1.2	1.2 Potrošnja države	21,7	21,0
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	30,7	26,7
3	3 Promjene u zalihama	1,7	-3,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-42,0	-30,7
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	29,8	30,8
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	71,9	61,5
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

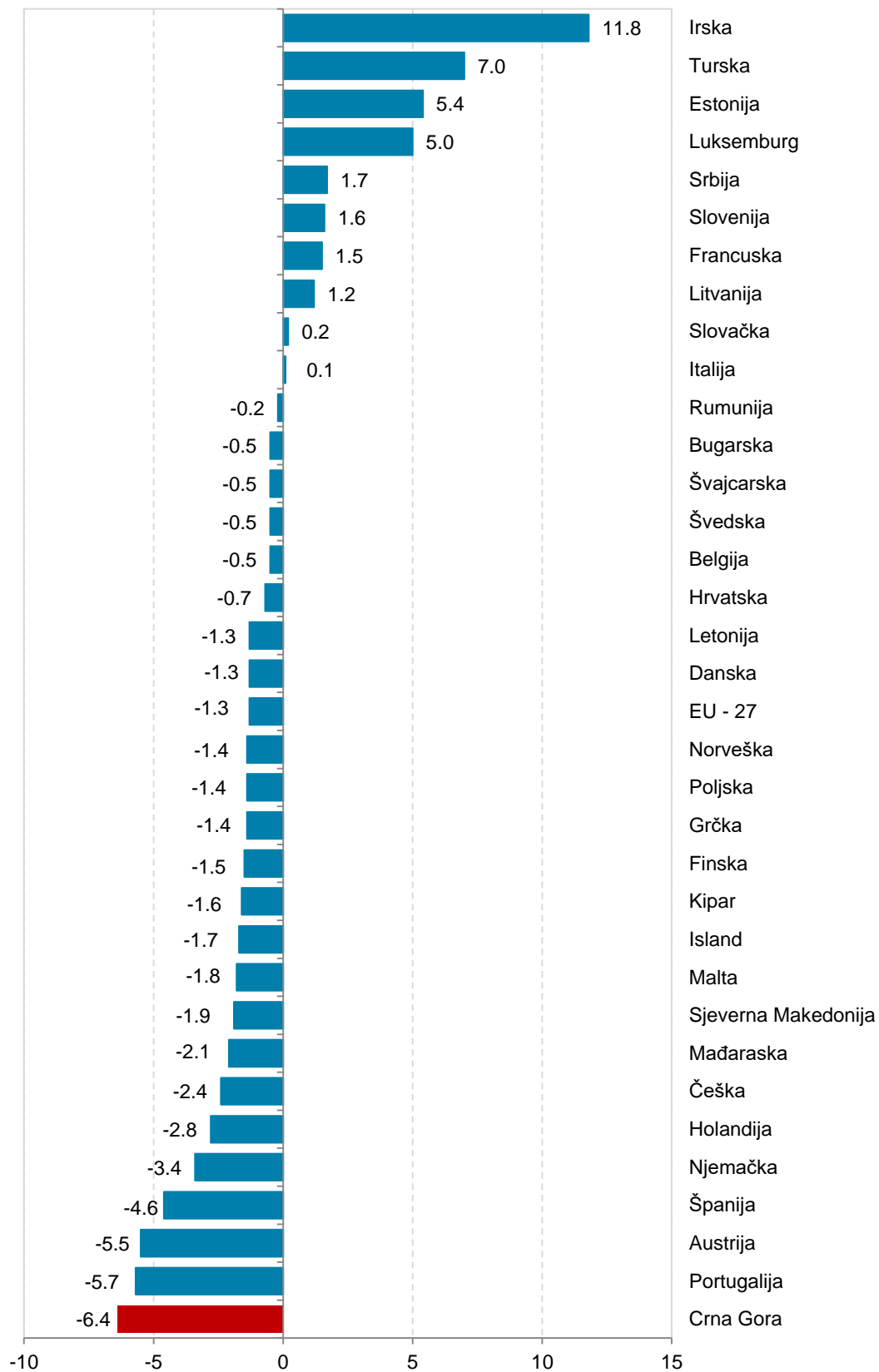
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2020 (p)	IQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	974 669	923 595
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	804 438	745 909
1.2	1.2 Potrošnja države	170 232	177 686
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	285 166	228 011
3	3 Promjene u zalihama	38 379	-24 742
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-384 216	-268 282
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	274 312	261 408
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	658 528	529 689
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	913 999	858 582

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ 2020 (p)	IQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	106,6	107,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	88,0	86,9
1.2	1.2 Potrošnja države	18,6	20,7
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	31,2	26,6
3	3 Promjene u zalihama	4,2	-2,9
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-42,0	-31,2
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	30,0	30,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	72,0	61,7
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ 2021

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teina011/default/table?lang=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja za statistiku javnih finansija,
- Uprava prihoda i carina za statistiku fiskalnih prihoda i podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija i socijalnog staranja primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Uprave prihoda.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave prihoda i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

contact@monstat.org
